

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2026 m. liepos 10 d. Nr. 21R-765
(AG-1102/06-2025)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Edvardo Juciaus, Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės (pranešėja),

sekretoriaujant R. M.,

dalyvaujant pareiškėjai duomenys neskelbtini, pareiškėjos atstovei advokatei A. S.,

atsakovo Lietuvos mediatorių rūmų atstovei advokatei L. M.,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu, naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas (per vaizdo konferenciją), išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos duomenys neskelbtini skundą atsakovui Lietuvos mediatorių rūmams dėl Lietuvos mediatorių rūmų 2025 m. birželio 19 d. sprendimo Nr. duomenys neskelbtini „Dėl duomenys neskelbtini išbraukimo iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo“ panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja duomenys neskelbtini (toliau – pareiškėja) skundu prašo Komisijos panaikinti Lietuvos mediatorių rūmų (toliau – ir LMR) 2025 m. birželio 19 d. sprendimą Nr. duomenys neskelbtini „Dėl duomenys neskelbtini išbraukimo iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo“ (toliau – ir Sprendimas).

Skunde nurodo, kad 2025 m. lapkričio 13 d. elektroniniu paštu kreipėsi į LMR prašydama patikslinti informaciją dėl savo mediatorių rūmų narystės, kadangi LMR tvarkomame ir skelbiamame mediatorių sąraše nerado savo pavardės. Atsakovas 2025 m. lapkričio 17 d. raštu Nr. duomenys neskelbtini (toliau – ir Raštas) pareiškėją informavo, kad 2025 m. birželio 19 d. sprendimu Nr. duomenys neskelbtini, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo (toliau – MĮ) 9 straipsnio 1 dalies 3 punktu, pareiškėja buvo išbraukta iš mediatorių sąrašo, o taip pat 2025 m. birželio 19 d. nutrūko ir pareiškėjos narystė LMR. Pareiškėja 2025 m. lapkričio 17 d. el. laišku paprašė atsakovo pateikti jos atžvilgiu priimtą individualų sprendimą, kuris 2025 m. lapkričio 19 d. buvo persiųstas pareiškėjai el. paštu. Todėl 2025 m. lapkričio 19 d. laikytina pareiškėjos sužinojimo apie jos išbraukimą iš mediatorių sąrašo data. Tai buvo siurprizas, kadangi atsakovas nebuvo iki 2025 m. lapkričio 19 d. įteikęs šio LMR pirmininkės sprendimo pareiškėjai. Apie sprendimą pašalinti pareiškėją iš mediatorių sąrašo ir nutrūkusią narystę LMR informavo ne pats atsakovas ir ne savo iniciatyva, o gavęs pareiškėjos užklausimą, net po penkių mėnesių nuo Sprendimo priėmimo. Pareiškėja šį faktą sužinojo atsitiktinai, siekdama atnaujinti realią mediatorės veiklą po tam tikros pertraukos, susijusios tiek su duomenys neskelbtini, tiek su MĮ pakeitimais dėl mediatorių veiklos ir jos koordinavimo, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos (toliau – Tarnyba, VGTPT) funkcijų ir privalomosios mediacijos paslaugų koordinavimo teisės aktų pakeitimais, įsigaliojusiais nuo 2025 m. sausio 1 d.

Kiti Rašte bei Sprendime nurodytų esminių duomenų formalūs trūkumai: nurodyta pareiškėjos asmens tapatybės dokumentų neatitinkanti jos pavardė, kuri Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenimis (asmens dokumentuose) yra pasikeitusi dar duomenys neskelbtini metais. Rašte nurodyta pareiškėjos įrašymo į mediatorių sąrašą data „2020 metais sausio 1 d.“ neatitinka tikrovės, nes pareiškėja duomenys neskelbtini Teisminės mediacijos komisijos nutarimu buvo įtraukta į Teismo mediatorių sąrašą. LMR įstatų aktuali redakcija įregistruota 2025 m. sausio 28 d. ir tik nuo 2025 m. sausio 1 d., sutinkamai su MĮ 31 straipsniu, LMR įgijo savivaldos kompetencijas bei tapo vienu iš mediacijos valdymo subjektų. Pareiškėjos narystė LMR atsirado tik nuo 2025 m. sausio 1 d. MĮ pakeitimų, iki nurodytos datos pareiškėja nebuvo LMR nare, nepriklausomai nuo buvimo mediatorių sąrašo nuo duomenys neskelbtini Atsižvelgtina, jog LMR veikloje iki 2025 m. rudens pareiškėja objektyviai neturėjo galimybės dalyvauti ir vykdyti realią mediatorės veiklą dėl duomenys neskelbtini, trukusio nuo duomenys neskelbtini iki duomenys neskelbtini ir vėliau duomenys neskelbtini. Į šią objektyvią aplinkybę atsižvelgtina vertinant jos MĮ numatytų pareigų vykdymo tinkamumą ir savalaikiškumą. Be to, pareiškėja iš LMR nėra gavusi jokio individualaus, jai adresuoto pranešimo kvalifikacijos kėlimo klausimu, išskyrus bendro pobūdžio informaciją nenurodytam adresatų sąrašui, kas negali būti prilyginta konkrečiam LMR nario informavimui apie tikrą ar tariamą situaciją ir jos individualų įvertinimą. Sprendimas priimtas išimtinai formaliai, už akių, nesilaikant MĮ reikalavimų, nesilaikant asmens ir kitų duomenų atitikimo tikrovei reikalavimo su juo susijusiuose oficialiuose dokumentuose, kt., todėl yra neteisėtas ir nepagrįstas, naikintinas.

MĮ 9 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad apie sprendimą išbraukti mediatorių iš Mediatorių sąrašo asmeniui pranešama raštu ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Sprendimas nebuvo išsiųstas, rašytinio asmens informavimo nebuvo, kadangi tokių duomenų persiuntimo ir įteikimo įrodymų LMR pareiškėjai nei 2025 m. lapkričio 17 d., nei 2025 m. lapkričio 19 d. korespondencijoje nepateikė. Toks atsakovo neveikimas prieštarauja nurodytoms MĮ nuostatom.

MĮ (nuo 2025 m. sausio 1 d. galiojanti suvestinė redakcija) 3 straipsnyje LMR įtvirtino kaip mediacijos valdymo subjektą ir nustatė konkrečias jo funkcijas mediacijos srityje. Iki 2025 m. sausio 1 d. įstatymas LMR jokių viešųjų funkcijų mediacijos srityje, susijusių su mediatorių kvalifikacijos tikrinimu, o taip pat ir kitų, nevykdė. Be to, pareiškėja iki 2025 m. sausio 1 d. nebuvo LMR nare. Jokios nuostatos dėl MĮ įsigaliojimo nenumato, kad LMR ir/ar jų pirmininkei yra perduodama kompetencija prižiūrėti, pertikrinti, ar iki 2025 m. sausio 1 d. įsigaliojusį MĮ pakeitimų tvarkiusi mediatorių sąrašą Tarnyba praeityje tinkamai vykdė mediatorių pareigos nuolat tobulinti kvalifikaciją priežiūros funkcijas. LMR netinkamai tvarkė pareiškėjos asmens duomenis, kadangi Sprendimas priimtas asmens (pareiškėjos) atžvilgiu, kurio pavardės aktualiame gyventojų registre nėra.

Mediatorių kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašo, patvirtinto 2018 m. gruodžio 31 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu Nr. 1R-289 (toliau – Aprašas), 8 punktas nustatė, kad mediatorius kvalifikacijos tobulinimą įrodančių dokumentų kopijas pateikia Tarnybai, o ne LMR. Aprašo, kurio redakcija buvo patvirtinta Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2024 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 1R-317 2.2 punktas numato, kad „2.2. mediatorių, įrašytų į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą iki 2024 m. gruodžio 31 d., kvalifikacijos tobulinimas vykdomas pagal iki 2024 m. gruodžio 31 d. galiojusias Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo ir Kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašo nuostatas, kol sueis iki 2024 m. gruodžio 31 d. galiojusios Mediacijos įstatymo redakcijos 8 straipsnio 2 dalyje nurodytas kvalifikacijai tobulinti skirtas terminas“, reiškia pareiškėjai galiojo reikalavimas kas penkeri metai Tarnybai (o ne LMR) pateikti kvalifikacijos tobulinimą įrodančius dokumentus.

Rašte klaidingai nurodyta, jog į mediatorių sąrašą pareiškėja buvo įrašyta 2020 m. sausio 1 d., nes tai iš tiesų įvyko duomenys neskelbtini metais. Nei Rašte, nei Sprendime jokios konkrečios MĮ įstatymo pakeitimo įsigaliojimo normos, kurios LMR suteikė, perdavė teisę atgaline data vykdyti Tarnybos funkcijas, nėra nurodytos. Įstatymai ir kiti teisės aktai galioja į ateitį. Įstatymo negaliojimo atgal teisinis principas nustato, kad naujas įstatymas negali pažeisti anksčiau įgytų teisių ir negali paveikti praeityje jau susiklosčiusių situacijų. Todėl naujos LMR įstatymu priskirtos funkcijos negali

paveikti situacijų, susijusių su Tarnybos vykdyta kvalifikacijos kėlimo priežiūra, nes MĮ nuostatos to nenumato ir Sprendime atliktas teisės taikymas laikytinas neteisėtu, nes neatitinka galiojančio MĮ. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2024 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 1R-317 patvirtinto Aprašo nauja redakcija taip pat nepriskiria LMR kontroliuoti Tarnybos (ne)vykdytų funkcijų pagal iki 2025 m. sausio 1 d. MĮ nuostatas. Pareiškėja vertina, jog MĮ 8 straipsnio naujos nuostatos dėl kvalifikacijos tobulinimo, kiek jos susijusios su LMR kompetencija, aiškinamos kaip pradedančios galioti nuo 2025 m. sausio 1 d. Todėl pareiškėja pripažintina nepažeidusi MĮ 8 straipsnio aktualios redakcijos reikalavimų.

Sprendimas priimtas nesurinkus aktualių asmens duomenų ir/ar neįsitikinus asmens, dėl kurio Sprendimas priimamas, tapatybe. Jo tam tikra prasme negalima vertinti, kadangi asmens duomenys Sprendime nesutampa su jo priėmimo metu galiojusiais pareiškėjos asmens duomenimis. Šis faktas atskleidžia skubų išankstinį ir subjektyvų ketinimą pašalinti pareiškėją iš LMR tvarkomo mediatorių sąrašo vos per kelis mėnesius nuo asmens narystės LMR pradžios. Sprendimu skubaus „būtinumo“ motyvai pareiškėjai nėra žinomi. Be to, iš viso „narystės“ laikotarpio net du su puse mėnesius, konkrečiai nuo duomenys neskelbtini iki duomenys neskelbtini, pareiškėja buvo duomenys neskelbtini dėl duomenys neskelbtini. Valstybė MĮ pakeitimais LMR patikėjo naują ir svarbią viešąją funkciją, kurios vykdymas pradėtas nuo piktnaudžiavimo valdžia, pasireiškusio pašalinimu iš mediatorių sąrašo už akių, asmens neinformavimu apie jo atžvilgiu priimtą sprendimą, nesivarginimu sužinoti netgi šalinamo nario asmens duomenų.

Komisijos posėdyje pareiškėja ir jos atstovė palaikė skundo reikalavimus ir prašė Komisijos skundą tenkinti.

Lietuvos mediatorių rūmai atsiliepiame prašo pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaikšino, kad pareiškėja į Mediatorių sąrašą buvo įrašyta 2020 m. sausio 1 d. Mediatorių sąrašas buvo sudarytas tik 2020 metais. Iki tol buvo Teismo mediatorių sąrašas, kurį kūrė ir administravo Nacionalinė teismų administracija. Todėl pareiškėjos pradžios narystės Mediatorių sąrašė negalima laikyti nuo duomenys neskelbtini metų. Visi nariai, įskaitant ir pareiškėją, atsidūrė Mediatorių sąrašė tik nuo 2020 m. sausio 1 d., vadovaujantis MĮ nuostatomis. Kai kurie nariai, įskaitant ir pareiškėją, iš Teismo mediatorių sąrašo buvo perkelti į Mediatorių sąrašo Teisingumo ministro sprendimu. Nuo to momento jiems skaičiuotas ir terminas kvalifikacijai kelti (20 val. per 5 metus). Kai LMR įgavo savivaldos teisę, nuo 2025 m. sausio 1 d. lygiai tą dieną įgavo ir teisę administruoti sąrašą, o pareiškėjai kaip tik tą dieną suėjo terminas pateikti dokumentus, patvirtinančius kvalifikacijos kėlimą. Iki tos dienos tai galima buvo daryti VGTPT, nuo 2025 m. sausio 1 dienos jau LMR. Įstatuose tai nereglamentuojama. Ši teisė numatyta MĮ. Taigi pareiškėja, kaip ir visi mediatoriai, MĮ nustatyta tvarka turėjo pareigą kelti kvalifikaciją ir teikti kvalifikaciją patvirtinančius įrodymus VGTPT, vėliau LMR. Pareiga kelti kvalifikaciją atsirado nuo 2020 m. sausio 1 d. Taigi beveik visus penkerius metus pareiškėja galėjo tuo rūpintis. LMR neturėjo duomenų, kad pareiškėja iki 2024 m. gruodžio 31 d. buvo pateikusi dokumentus, patvirtinančius kvalifikacijos kėlimą VGTPT. Taip pat nuo 2025 m. sausio 1 d. iki 2025 m. birželio 19 d. LMR nebuvo gavę dokumentų, patvirtinančių pareiškėjos kvalifikacijos kėlimą el. paštu, reg. paštu ar per informacinę sistemą TEISIS pareiškėjos mediatoriaus paskyroje. LMR ne kartą siuntė pareiškėjai priminimus dėl kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų pateikimo, pareiškėjos paskyroje informacinėje sistemoje TEISIS nurodytu el. pašto adresu duomenys neskelbtini. Priminimai buvo išsiųsti šiomis datomis: 2025 m. sausio 23 d., 2025 m. vasario 19 d., 2025 m. gegužės 13 d. ir 2025 m. birželio 9 d. Kadangi iki pakartotiniuose priminimuose nustatyto termino 2025 m. birželio 12 d. pareiškėja nebuvo pateikusi kvalifikacijos kėlimą įrodančių dokumentų, LMR Sprendimu, vadovaujantis MĮ 9 straipsnio 1 dalies 3 punktu, pareiškėja buvo išbraukta iš Mediatorių sąrašo. Atitinkamai 2025 m. birželio 19 d. nutrūko ir pareiškėjos narystė LMR.

Vadovaujantis iki 2024 m. gruodžio 31 d. galiojusi Aprašo 2 punktu, iki 2024 m. gruodžio 31 d. mediatorius per penkerius metus turėjo išklausti ne trumpesnius kaip 20 akademinį valandų mokymus mediacijos tema, atsižvelgdamas į mediatorių kvalifikacinio egzamino programoje,

tvirtinamoje Lietuvos Respublikos teisingumo ministro, nurodytas temas. Aprašo 7 punkte numatyta, kad mediatorius ne rečiau kaip kas penkerius metus, skaičiuojant nuo jo įrašymo į Mediatorių sąrašą ir toliau skaičiuojant nuo pirmojo ir vėlesnių penkerių metų laikotarpio pabaigos, iki 2024 m. gruodžio 31 d. privalėjo pateikti VGTPT kvalifikacijos tobulinimą įrodančių dokumentų (sertifikatų, pažymėjimų, pažymų, skaitytų pranešimų, renginių programų ar kt.) kopijas. Nuo 2025 m. sausio 1 d. galiojanti Aprašo redakcija numato, kad mediatorius per 3 metus turi išklaustyti ne trumpesnius kaip 24 akademinių valandų mokymus mediacijos tema, atsižvelgdamas į mediatorių kvalifikacinio egzamino programoje, suderintoje su LMR ir tvirtinamoje Lietuvos Respublikos teisingumo ministro, nurodytas temas (2 punktas). Aprašo 7 punktas numato, kad mediatorius ne rečiau kaip kas 3 metus, skaičiuojant nuo jo įrašymo į Mediatorių sąrašą ir toliau skaičiuojant nuo pirmojo ir vėlesnių 3 metų laikotarpio pabaigos, privalo pateikti LMR kvalifikacijos tobulinimą įrodančių dokumentų (sertifikatų, pažymėjimų, pažymų, skaitytų pranešimų, renginių programų ar kt.) kopijas. Aprašo 9 punkte numatyta, kad jeigu mediatorius pateikia ne visus reikiamus Aprašo 7 punkte nurodytus dokumentus ar LMR kyla abejonių dėl mediatoriaus kvalifikacijos tobulinimo, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dokumentų gavimo dienos jam išsiunčiamas siūlymas per nurodytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 10 darbo dienų nuo siūlymo išsiuntimo dienos, pateikti trūkstamus dokumentus ar paaiškinimus dėl kvalifikacijos tobulinimo. Šiame siūlyme mediatorius taip pat informuojamas apie šio punkto antrojoje pastraipoje nurodytas dokumentų pateikimo trūkumų nepašalinimo pasekmes. Kai mediatorius nesilaiko nustatyto reikalavimo nuolat tobulinti kvalifikaciją ar LMR nepateikia kvalifikacijos tobulinimą įrodančių dokumentų, vadovaujantis MĮ 9 straipsnio 1 dalies 3 punktu, LMR sprendimu mediatorius išbraukiamas iš Mediatorių sąrašo. Taigi pareiga mediatoriui kelti kvalifikaciją ir pateikti kvalifikacijos kėlimą patvirtinančius dokumentus MĮ nustatyta, nepriklausomai nuo to, ar LMR siunčia priminimą apie pasibaigusį terminą pateikti tokius dokumentus. Be kita ko, LMR metinio nario mokesčio nesumokėjimas pagal nustatytus terminus nebuvo pagrindas, nulėmęs pareiškėjos išbraukimą iš Mediatorių sąrašo. Tačiau vadovaujantis Aprašo 18 punktu, išbraukus asmenį iš Mediatorių sąrašo, sumokėti LMR stojamasis ir LMR metiniai nario mokesčiai nėra grąžinami, o likę stojamojo ir (ar) metinio nario mokesčio įsiskolinimai išieškomi Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Išbraukimas iš Mediatorių sąrašo neužkerta galimybės teikti naują prašymą dėl įrašymo į jį, jei asmuo atitinka visus būtinus MĮ 6 straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus ir yra pateikiami MĮ 6 straipsnio 3 dalyje išvardyti dokumentai.

Pareiškėja Komisijai pateiktame skunde akcentuoja procedūrinius pažeidimus, tačiau, vadovaujantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika, ne kiekvienas procedūrinis pažeidimas laikomas esminiu, lemiančiu skundžiamo akto panaikinimą. Jei administracinis sprendimas iš esmės yra pagrįstas, o sprendimo trūkumai nesutrukdė asmeniui pasinaudoti teise ginti savo interesus, tokie trūkumai nevertintini kaip esminiai. Pareiškėja skunde akcentuoja informavimo trūkumus, tačiau nenurodo jokių argumentų ar įrodymų (pvz., kvalifikacijos sertifikatų), kurie būtų privertę LMR priimti kitokią sprendimą. Jei asmuo neturi įrodymų, kad kėlė kvalifikaciją, tai net ir tobulai įgyvendinta informavimo procedūra nebūtų pakeitusi procedūros baigties – asmuo vis tiek privalėtų būti išbrauktas iš sąrašų.

Remiantis pareiškėjos kartu su skundu pateiktu asmens dokumentu, pareiškėjos pavardė yra duomenys neskelbtini. Sprendime nurodyta, kad nusprendžiama išbraukti iš Mediatorių sąrašo duomenys neskelbtini. LMR, kaip Mediatorių sąrašo tvarkytojas, neturi tiesioginės prieigos prie valstybės įmonės Registrų centro Gyventojų registro duomenų bazės, todėl, vykdydamas savo funkcijas, pagrįstai vadovaujasi aktualiais duomenimis, kuriuos asmuo yra asmeniškai pateikęs ir patvirtinęs Teisinių paslaugų informacinėje sistemoje (TEISIS). Aplinkybė, jog Sprendime nurodyta neaktuali pareiškėjos pavardė, indikuoja ne atsakovo aplaidumą, o pareiškėjos ilgalaikį neveikimą ir nerūpestingumą. Asmuo, vykdamas valstybės reguliuojamą profesinę veiklą, turi imperatyvią pareigą nedelsdamas informuoti sąrašo tvarkytoją (anksčiau – VGTPT, šiuo metu – LMR) apie bet kokius asmens duomenų ar kontaktinės informacijos pasikeitimus. Pareiškėja sėkmingai pasinaudojo savo teise apskųsti LMR sprendimą Komisijai ir pateikė išsamius paaiškinimus. Vadinasi, tariamas

vėlavimas informuoti nepasunkino pareiškėjos teisinės padėties tiek, kad ji būtų praradusi galimybę gintis.

Pareiškėja kartu su skundu Komisijai nepateikė įrodymų apie per penkerius metus išklausytus ne trumpesnius kaip 20 akademinį valandų mokymus (iki 2024 m. gruodžio 31 d. galiojusio Aprašo 2 ir 7 punktai) ir duomenų apie pastangas atitikti naująjį 24 akademinį valandų standartą (nuo 2025 m. sausio 1 d. galiojančio Aprašo 2 ir 7 punktai).

LMR, įgyvendindami valstybės deleguotas funkcijas, perėmė pareigą užtikrinti, kad Mediatorių sąraše nebūtų asmenų, neatitinkančių įstatyminių reikalavimų. Bet koks kitoks aiškinimas sukurtų teisinį neapibrėžtumą ir leistų nekvalifikuotiems asmenims piktnaudžiauti institucinės reformos faktu.

Argumentai, kad Sprendimas pareiškėjai buvo netikėtas, nepagrįsti, nes LMR fiksavo keturis individualius priminimus (2025 m. sausio 23 d., 2025 m. vasario 19 d., 2025 m. gegužės 13 d., 2025 m. birželio 9 d.), kurie buvo išsiųsti pareiškėjos oficialiai deklaruotu el. pašto adresu informacinėje sistemoje TEISIS.

Kvalifikacija yra keliama ne vienkartinio veiksmu, o per ilgalaikį ciklą (5 metus / 60 mėnesių). Dviejų mėnesių liga pačioje ciklo pabaigoje negali pateisinti visiško neveikimo per likusius 58 ciklo mėnesius. Pareiškėja, būdama mediatorė, turėjo teisę ir pareigą kreiptis dėl laikino veiklos sustabdymo, jei sveikatos būklė neleido vykdyti profesinių reikalavimų, tačiau šia galimybe nesinaudojo. Be to, išpėjimai buvo siųsti dar 2025 m. sausio ir vasario mėnesiais – t. y. iki prasidedant nurodytam pareiškėjos nedarbingumui.

Komisijos posėdyje atsakovo atstovė palaikė atsakovo poziciją ir argumentus, išdėstytus atsiliepime, ir prašė Komisijos skundą atmesti.

Skundas atmestinas

LMR pirmininkė 2025 m. birželio 19 d. sprendimu Nr. duomenys neskelbtini „Dėl duomenys neskelbtini išbraukimo iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo“, vadovaudamasi MĮ 9 straipsnio 1 dalies 3 punktu bei LMR įstatų 68.4 punktu, nusprendė išbraukti duomenys neskelbtini iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo.

Pareiškėja 2025 m. lapkričio 13 d. el. laišku kreipėsi į LMR, nurodė, kad po visuotinio narių susirinkimo, kuriame dalyvavo, dėl ligos buvo beveik keturis mėnesius nedarbinga, o vėliau labai sumažino savo darbo krūvį, galimai praleido LMR informaciją ir pranešimus, kurių paskutiniaisiais mėnesiais jokių negavo. Paaikšino, kad ketino sumokėti stojamąjį ir nario mokesčius, bet Mediatorių sąraše nerado savo pavardės. Prašė informuoti, kokius veiksmus turi atlikti ar kokius dokumentus pateikti siekiant atnaujinti savo, kaip mediatorės, viešai skelbiamus duomenis Mediatorių sąraše bei kitus su naryste susijusius dalykus.

LMR pirmininkė 2025 m. lapkričio 17 d. raštu Nr. duomenys neskelbtini „Dėl mediatorių rūmų narystės“, atsakydama į pareiškėjos prašymą, nurodė MĮ nuostatas, paaikšino, kad į Mediatorių sąrašą pareiškėja buvo įrašyta 2020 m. sausio 1 d. LMR neturi duomenų, kad iki 2024 m. gruodžio 31 d. pareiškėja būtų pateikusi dokumentus, patvirtinančius kvalifikacijos kėlimą Tarnybai (VGTP). Taip pat nuo 2025 m. sausio 1 d. iki 2025 m. birželio 19 d. LMR nėra gavę dokumentų patvirtinančių pareiškėjos kvalifikacijos kėlimą el. paštu, reg. paštu ar per informacinę sistemą TEISIS mediatoriaus paskyroje. Pareiga mediatoriui kelti kvalifikaciją ir pateikti kvalifikacijos kėlimą patvirtinančius dokumentus MĮ nustatyta, nepriklausomai nuo to, ar LMR siunčia priminimą apie pasibaigusį terminą pateikti tokius dokumentus. LMR ne kartą siuntė pareiškėjai priminimus dėl kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų pateikimo, pareiškėjos paskyroje informacinėje sistemoje TEISIS nurodytu el. pašto adresu duomenys neskelbtini. Priminimai buvo išsiųsti šiomis datomis: 2025 m. sausio 23 d., 2025 m. vasario 19 d., 2025 m. gegužės 13 d. ir 2025 m. birželio 9 d. Atsižvelgiant į tai, kad iki pakartotiniuose priminimuose nustatyto termino 2025 m. birželio 12 d. pareiškėja LMR nebuvo pateikusi kvalifikacijos kėlimą įrodančių dokumentų, LMR pirmininkė 2025 m. birželio 19 d. sprendimu Nr. duomenys neskelbtini, vadovaujantis MĮ 9 straipsnio 1 dalies 3 punktu, pareiškėja buvo išbraukta iš Mediatorių sąrašo. Atitinkamai 2025 m. birželio 19 d. nutrūko ir pareiškėjos narystė LMR. LMR metinio nario

mokesčio nesumokėjimas pagal nustatytus terminus nebuvo pagrindas, nulėmęs pareiškėjos išbraukimą iš Mediatorių sąrašo. Tačiau, vadovaujantis Aprašo 18 punktu, išbraukus asmenį iš Mediatorių sąrašo, sumokėti LMR stojamasis ir LMR metiniai nario mokesčiai nėra grąžinami, o likę stojamojo ir (ar) metinio nario mokesčio įsiskolinimai išieškomi Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Išbraukimas iš Mediatorių sąrašo neužkerta galimybės teikti naują prašymą dėl įrašymo į jį, jei atitinkama visus būtinus MĮ 6 straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus ir pateikiami MĮ 6 straipsnio 3 dalyje išvardyti dokumentai.

Pareiškėja 2025 m. lapkričio 17 d. el. laišku prašė LMR oficialiai išsiųsti pareiškėjai 2025 m. birželio 19 d. sprendimą Nr. duomenys neskelbtini, kurio nebuvo gavusi.

LVAT praktikoje laikomasi pozicijos, jog tuo atveju, kai administracinis aktas neprivalėjo būti asmeniškai įteiktas asmeniui arba dėl tam tikrų priežasčių nebuvo jam įteiktas, tokį aktą suinteresuotas asmuo gali skusti per vieną mėnesį nuo sužinojimo apie šio akto priėmimą (žr., pvz., 2010 m. kovo 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS858-204/2010; 2017 m. rugpjūčio 30 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-637-552/2017). Laikoma, kad asmuo sužino apie aktą, kai jam tampa prieinama informacija apie esminius šio akto turinį sudarančius elementus, t. y. apie aktą priėmusią instituciją (asmenį), priėmimo datą, aktu nustatomas teises ar pareigas (žr., pvz., 2012 m. kovo 16 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS858-187/2012).

Šiuo atveju pareiškėja skunde nurodo, kad 2025 m. lapkričio 17 d. el. laišku paprašė atsakovo pateikti jos atžvilgiu priimtą individualų sprendimą, kuris 2025 m. lapkričio 19 d. jai buvo persiųstas el. paštu (patvirtina skundo priedas). Pareiškėja skundą Komisijai pateikė 2025 m. gruodžio 17 d. Atsakovas neginčija, kad pareiškėja laiku realizavo skundo teisę.

Ginčas kilo dėl LMR Sprendimo išbraukti pareiškėją iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo teisėtumo.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ), MĮ, Aprašo nuostatos.

Pagal VAĮ 2 straipsnio 5 dalį, administracinis sprendimas – teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalis numato, jog administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės, administracinio sprendimo motyvai (5 ir 6 punktai).

MĮ (aktuali redakcija, įsigaliojusi nuo 2025 m. sausio 1 d.) nustato pagrindines civilinių ir administracinių ginčų mediacijos sąlygas, institucijų funkcijas mediacijos srityje, reikalavimus asmenims, siekiantiems teikti mediacijos paslaugas, mediacijos vykdymo tvarką, privalomosios mediacijos ir teisminės mediacijos ypatumus, mediatorių drausminę atsakomybę (1 straipsnio 1 dalis). MĮ 3 straipsnio 6 dalimi nustatyta, kad LMR sudaro ir tvarko Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą (1 punktas); organizuoja mediatorių kvalifikacinį egzaminą (2 punktas); organizuoja ir įgyvendina mediatorių kvalifikacijos tobulinimą, atlieka šio tobulinimo priežiūrą ir tvarko duomenis apie mediatorių kvalifikacijos tobulinimą (3 punktas).

LMR įgyvendina mediatorių savivaldą. LMR yra ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, jo teisinė forma – asociacija (3¹ straipsnio 1 dalis). Kiekvienas mediatorius, įrašytas į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą, išskyrus mediatorius, kurie yra teisėjai, yra Lietuvos mediatorių rūmų narys. Mediatoriaus narystė Lietuvos mediatorių rūmuose sustabdoma mediatoriui laikinai sustabdžius mediatoriaus veiklą šio įstatymo 10 straipsnyje nustatytais atvejais ir tvarka (3¹ straipsnio 4 dalis). Lietuvos mediatorių rūmai, atlikdami šio įstatymo 3 straipsnio 6 dalyje nustatytas funkcijas, turi teisę gauti iš kitų mediacijos valdymo subjektų šioms funkcijoms atlikti reikalingą informaciją, duomenis, dokumentus ar dokumentų nuorašus (5 dalis).

MĮ 5 straipsnio 1 dalimi nustatyta, kad Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą sudaro ir tvarko LMR. Mediatorius turi pranešti Lietuvos mediatorių rūmams apie savo duomenų, nurodytų Lietuvos Respublikos mediatorių sąraše, pasikeitimą per penkias darbo dienas nuo duomenų pasikeitimo dienos (3 dalis).

Vadovaujantis MĮ 8 straipsniu, mediatoriai, įrašyti į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą, taip pat mediatoriai, kurių veikla šio įstatymo nustatyta tvarka yra laikinai sustabdyta, turi nuolat tobulinti kvalifikaciją (1 dalis). Mediatoriai privalo kas trejus metus pateikti Lietuvos mediatorių rūmams kvalifikacijos tobulinimą įrodančius dokumentus (2 dalis). Mediatorių kvalifikacijos tobulinimo tvarką nustato teisingumo ministras, suderinęs su Lietuvos mediatorių rūmais (3 dalis).

Lietuvos mediatorių rūmų sprendimu mediatorius išbraukiamas iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo, be kitų pagrindų, kai mediatorius nesilaiko šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatyto reikalavimo nuolat tobulinti kvalifikaciją ar Lietuvos mediatorių rūmams nepateikia kvalifikacijos tobulinimą įrodančių dokumentų (9 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytą sprendimą išbraukti mediatorių iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo asmeniui pranešama raštu ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Kai yra pagrindas išbraukti mediatorių iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo nors vienu iš šio straipsnio 1 dalies 3, 4 ir 6 punktuose nurodytų atvejų, mediatorius įspėjamas raštu ir nustatomas trisdešimties dienų terminas mediatoriaus veiklos trūkumams pašalinti. Mediatorius, kuris per šį terminą nepašalina nurodytų veiklos trūkumų ar Lietuvos mediatorių rūmams nepateikia dokumentų, įrodančių, kad mediatoriaus veiklos trūkumai pašalinti, išbraukiamas iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo (9 straipsnio 2 dalis).

Iki 2024 m. gruodžio 31 d. galiojusioje MĮ redakcijoje buvo nurodyta, kad Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą sudaro ir tvarko VGTP (5 straipsnio 1 dalis). Mediatoriai, įrašyti į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą, taip pat mediatoriai, kurių veikla šio įstatymo nustatyta tvarka yra laikinai sustabdyta, turi nuolat tobulinti kvalifikaciją (8 straipsnio 1 dalis). Mediatoriai privalo kas penkeri metai pateikti VGTP kvalifikacijos tobulinimą įrodančius dokumentus (8 straipsnio 2 dalis). Mediatorių kvalifikacijos tobulinimo tvarką nustato teisingumo ministras (8 straipsnio 3 dalis).

Iš išdėstyto reglamentavimo akivaizdu, kad ginčijamo Sprendimo priėmimo metu būtent LMR priskirta kompetencija išbraukti mediatorių iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo, esant MĮ 9 straipsnyje nustatytiems pagrindams.

Byloje kilęs klausimas, kada pareiškėja įrašyta į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą. Pareiškėjos teigimu, atsakovo teiginiai, kad pareiškėjos įtraukimo į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą data yra 2020 metais sausio 1 d. neatitinka tikrovės, nes pareiškėja 2017 m. gegužės 12 d. Teisminės mediacijos komisijos nutarimu buvo įtraukta į Teismo mediatorių sąrašą. Pareiškėja vertina, kad Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą ji yra nuo 2017 m. gegužės 12 d. Komisijos posėdyje pareiškėja taip pat nurodė, kad 2017 m. buvo įrašyta į Teismo mediatorių sąrašą. Atsakovas su tuo nesutinka ir nurodo, kad pareiškėja į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą buvo įrašyta 2020 m. sausio 1 d. Šis sąrašas buvo sudarytas tik 2020 metais. Iki tol buvo Teismo mediatorių sąrašas, kurį kūrė ir administravo Nacionalinė teismų administracija, todėl pareiškėjos pradžios narystės Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą negalima laikyti nuo 2017 metų. Visi nariai, atsakovo teigimu, įskaitant ir pareiškėją, atsidūrė Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą tik nuo 2020 m. sausio 1 d. Kai kurie nariai, įskaitant ir pareiškėją, iš Teismo mediatorių sąrašo buvo perkelti į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą Teisingumo ministro sprendimu. Nuo to momento jiems skaičiuotas ir terminas kvalifikacijai kelti (20 val. per 5 metus). Komisijos posėdyje atsakovo atstovė akcentavo, kad pareiškėja klaidingai tapatina įrašymą į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą su įrašymu į Teismo mediatorių sąrašą.

2017 m. birželio 29 d. Lietuvos Respublikos civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymo Nr. X-1702 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-534 (toliau – Pakeitimo įstatymas) 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad šio įstatymo įsigaliojimo dieną Teismo mediatoriaus statuso suteikimo ir jo panaikinimo asmenims tvarkos aprašo, patvirtinto Teisėjų tarybos 2014 m. rugsėjo 26 d. nutarimu Nr. 13P-124-(7.1.2) „Dėl Teismo mediatoriaus statuso suteikimo ir jo panaikinimo asmenims tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka įrašyti į Teismo mediatorių sąrašą teismo mediatoriai yra įrašomi į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą ir per vienus metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos turi užtikrinti savo atitiktį šio įstatymo reikalavimams, nustatytiems asmenims, siekiantiems

būti įrašytiems į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą, ir pateikti Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai tai patvirtinančius dokumentus. Pasibaigus šioje dalyje nustatytam terminui, šio įstatymo reikalavimų neatitinkantys asmenys išbraukiami iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo. Minėtas Pakeitimo įstatymas (išskyrus kelias nuostatas), pagal jo 2 straipsnio 1 dalį, įsigaliojo 2019 m. sausio 1 d. Taigi, Pakeitimo įstatyme buvo nustatytas pereinamasis laikotarpis asmenims, kurie iki Mediacijos įstatymo (2019 m. sausio 1 d. redakcijos) įsigaliojimo dienos buvo įtraukti į Teismo mediatorių sąrašą ir kurie, vadovaujantis Pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 5 dalimi, buvo įtraukti į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą, t. y. šių asmenų atžvilgiu buvo nustatyta išlyga, jog jie iki 2019 m. gruodžio 31 d. gali teikti mediacijos paslaugas, nors ir neatitiko Mediacijos įstatymo reikalavimų, tačiau su aiškia išlyga – turėjo užtikrinti savo atitiktį Mediacijos įstatyme įtvirtintiems reikalavimams. Taip pat šioje teisės normoje imperatyviai nurodyta, kad, pasibaigus nustatytam terminui, šio įstatymo reikalavimų neatitinkantys asmenys išbraukiami iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo. LVAT 2021 m. birželio 16 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-1498-756/2021 pasisakė, kad jokios išimties ar galimybės atnaujinti ar pratęsti nustatytą terminą Pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje ar kitose įstatymo normose nenumatyti.

Pagal viešai skelbiamus VGTPT 2019 metų veiklos ataskaitos duomenis ([https://vgtp.lt/uploads/vgtp/documents/files/VEIKLOS%20ATASKAITA%202020-02-25\(Final\).pdf](https://vgtp.lt/uploads/vgtp/documents/files/VEIKLOS%20ATASKAITA%202020-02-25(Final).pdf)), „2019.12.31 buvo įtraukti iš Teismo mediatorių sąrašo ir naujai įrašyti į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą 643 mediatoriai, teikiantys mediacijos paslaugas visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje“; „2019 m. sausio mėn. Nacionalinė teismų administracija perdavė Tarnybai Teismo mediatorių sąrašą. <...> Tarnyba, vadovaudamasi Pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo nuostatomis, gavusi iš Nacionalinės teismų administracijos duomenis apie Teismo mediatorius, įtraukė juos į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą su galimybe per vienus metus užtikrinti savo atitiktį Lietuvos Respublikos mediacijos įstatyme nurodytiems reikalavimams“.

Atsižvelgiant į išdėstytą, sutiktina su atsakovu, kad pareiškėjos įtraukimo būtent į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą negalima laikyti nuo 2017 metų. Byloje nesant duomenų, kad, 2020 m. sausio 1 d. suėjus pereinamajam laikotarpiui, numatytam Pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje, pareiškėja būtų VGTPT sprendimu išbraukta iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo, Komisijai nekyla abejonių dėl to, kad 2020 m. sausio 1 d. pareiškėja, įrašyta į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą, minėtai datai buvo laikoma išklausiusi reikiamą valandų skaičių mokymų mediacijos tema.

2024 m. birželio 13 d. Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo Nr. X-1702 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 20, 21, 22, 23, 26, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymo (toliau – Pakeitimo įstatymas²) 20 straipsnyje nustatyta, kad visi iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašė įrašyti mediatoriai, išskyrus mediatorius, kurie yra teisėjai, Lietuvos mediatorių rūmų nariais tampa nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos (5 dalis). Ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos Lietuvos mediatorių rūmų pirmininkas sušaukia visuotinį Lietuvos mediatorių rūmų narių susirinkimą, kuriame Lietuvos mediatorių rūmų įstatuose nustatyta tvarka išrenkami nauji Lietuvos mediatorių rūmų valdymo organai, patvirtinamas nario mokesčio dydis. Nario mokesčių šio įstatymo pagrindu Lietuvos mediatorių rūmų nariais tapę asmenys moka nuo visuotinio Lietuvos mediatorių rūmų narių susirinkimo sušaukimo dienos Lietuvos mediatorių rūmų įstatuose nustatyta tvarka (6 dalis). Šis įstatymas (išskyrus atskiras jo nuostatas) įsigaliojo 2025 m. sausio 1 d. (1 dalis).

Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2024 m. gruodžio 3 d. įsakymo Nr. 1R-317 „Dėl teisingumo ministro 2018 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 1R-289 „Dėl Lietuvos Respublikos Mediacijos įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ 2 punktu nustatyta, kad mediatorių, įrašytų į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą iki 2024 m. gruodžio 31 d., kvalifikacijos tobulinimas vykdomas pagal iki 2024 m. gruodžio 31 d. galiojusias Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo ir Kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašo nuostatas, kol sueis iki 2024 m. gruodžio 31 d. galiojusios Mediacijos įstatymo redakcijos 8 straipsnio 2 dalyje nurodytas kvalifikacijai tobulinti skirtas terminas (2.2 papunktis); VGTPT iki 2024 m. gruodžio 31 d. perduoda Lietuvos mediatorių rūmams turimus duomenis apie asmenis, kurie iki 2024 m. gruodžio 31 d. išlaikė mediatorių kvalifikacinį egzaminą,

tačiau nėra pateikę prašymo įrašyti juos į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą (2.3 papunktis). Atitinkamai, MĮ (teisės akto redakcijos, galiojusios nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. iki 2024 m. gruodžio 31 d.) 8 straipsnio 2 dalis numatė, kad mediatoriai privalo kas penkeri metai pateikti Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai kvalifikacijos tobulinimą įrodančius dokumentus.

Aprašas (redakcija, galiojanti nuo 2025 m. sausio 1 d.) nustato mediatorių kvalifikacijos tobulinimo ir kvalifikacijos tobulinimą įrodančių dokumentų pateikimo LMR tvarką (1 punktas). Mediatorius per 3 metus turi išklausti ne trumpesnius kaip 24 akademinių valandų mokymus mediacijos tema, atsižvelgdamas į mediatorių kvalifikacinio egzamino programoje, suderintoje su Mediatorių rūmais ir tvirtinamoje Lietuvos Respublikos teisingumo ministro, nurodytas temas (2 punktas). Mediatorius ne rečiau kaip kas 3 metus, skaičiuojant nuo jo įrašymo į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą ir toliau skaičiuojant nuo pirmojo ir vėlesnių 3 metų laikotarpio pabaigos, privalo pateikti Mediatorių rūmams kvalifikacijos tobulinimą įrodančių dokumentų (sertifikatų, pažymėjimų, pažymų, skaitytų pranešimų, renginių programų ar kt.) kopijas (7 punktas). Jeigu mediatorius pateikia ne visus reikiamus Aprašo 7 punkte nurodytus dokumentus ar Mediatorių rūmams kyla abejonių dėl mediatoriaus kvalifikacijos tobulinimo, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dokumentų gavimo dienos jam išsiunčiamas siūlymas per nurodytą terminą, kuris negali būti trumpesnis kaip 10 darbo dienų nuo siūlymo išsiuntimo dienos, pateikti trūkstamus dokumentus ar paaiškinimus dėl kvalifikacijos tobulinimo. Šiame siūlyme mediatorius taip pat informuojamas apie šio punkto antroje pastraipoje nurodytas dokumentų pateikimo trūkumų nepašalinimo pasekmes. Laikotarpiu, kuris skiriamas dokumentų pateikimo trūkumams pašalinti, dokumentų vertinimo termino skaičiavimas sustabdomas. Jeigu mediatorius per siūlyme nurodytą terminą pateikia trūkstamus dokumentus ar paaiškinimus, dokumentų vertinimo termino skaičiavimas atnaujinamas. Jeigu mediatorius per siūlyme nurodytą terminą nepateikia trūkstamų dokumentų ar paaiškinimų, dokumentai laikomi nepaduotais (9 punktas). Mediatorių rūmai tvarko informaciją apie mediatorių kvalifikacijos kėlimą Mediatorių rūmų veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka (11 punktas).

Iki 2025 m. sausio 1 d. galiojusioje Aprašo redakcijoje buvo įtvirtinta, kad mediatorius per penkerius metus turi išklausti ne trumpesnius kaip 20 akademinių valandų mokymus mediacijos tema, atsižvelgdamas į mediatorių kvalifikacinio egzamino programoje, tvirtinamoje Lietuvos Respublikos teisingumo ministro, nurodytas temas (2 punktas). Mediatorius ne rečiau kaip kas penkerius metus, skaičiuojant nuo jo įrašymo į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą ir toliau skaičiuojant nuo pirmojo ir vėlesnių penkerių metų laikotarpio pabaigos, privalo pateikti Tarnybai kvalifikacijos tobulinimą įrodančių dokumentų (sertifikatų, pažymėjimų, pažymų, skaitytų pranešimų, renginių programų ar kt.) kopijas (7 punktas).

Iš išdėstyto reglamentavimo matyti, kad visi iki 2025 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašė įrašyti mediatoriai, išskyrus mediatorius, kurie yra teisėjai, LMR nariais tampa nuo Pakeitimo įstatymo 2 įsigaliojimo dienos, t. y. nuo 2025 m. sausio 1 d. Iki šios datos galiojusi Aprašo redakcija numatė reikalavimą, kad mediatorius per penkerius metus turi išklausti ne trumpesnius kaip 20 akademinių valandų mokymus mediacijos tema; kvalifikacijos tobulinimą įrodantys dokumentai teikiami Tarnybai. Nuo 2025 m. sausio 1 d. įsigaliojusi Aprašo redakcija nustatė reikalavimą, kad mediatorius per trejus metus turi išklausti ne trumpesnius kaip 24 akademinių valandų mokymus mediacijos tema; kvalifikacijos tobulinimą įrodantys dokumentai teikiami LMR. Mediatorių, įrašytų į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą iki 2024 m. gruodžio 31 d., kvalifikacijos tobulinimas vykdomas pagal iki 2024 m. gruodžio 31 d. galiojusias MĮ ir Kvalifikacijos tobulinimo tvarkos aprašo nuostatas, kol sueis iki 2024 m. gruodžio 31 d. galiojusios Mediacijos įstatymo redakcijos 8 straipsnio 2 dalyje nurodytas kvalifikacijai tobulinti skirtas terminas – t. y. penkeri metai.

Nagrinėjamu atveju pareiškėjai 2020 m. sausio 1 d. buvus įrašyti Lietuvos mediatorių sąrašė, kaip atitinkantį MĮ reikalavimus dėl kvalifikacijos tobulinimo, penkerių metų terminas pateikti dokumentus, patvirtinančius kvalifikacijos tobulinimą, suėjo 2025 m. sausio 1 d. Pareiškėjai Komisijos posėdyje argumentuojant, kad iš atsakovo pusės nepateikta asmens byla ir kad tai atskleidžia būklę LMR dėl asmens bylų tvarkymo, pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2024 m. gruodžio 3 d. įsakymo Nr. 1R-317 „Dėl teisingumo ministro 2018 m. gruodžio 31 d. įsakymo Nr. 1R-

289 „Dėl Lietuvos Respublikos Mediacijos įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ 2.3 papunktyje nebuvo numatyta VGTPT pareigos iki 2024 m. gruodžio 31 d. perduoti Lietuvos mediatorių rūmams tokio pobūdžio dokumentus, kaip asmens (mediatoriaus) bylą. Priešingai, MĮ 8 straipsnio 2 dalyje nustatyta periodiškumu pareiga pateikti kvalifikacijos tobulinimą įrodančius dokumentus numatyta pačiam mediatoriui: iki 2024 m. gruodžio 31 d. – Tarnybai, o nuo 2025 m. sausio 1 d. – LMR. Pareiškėjos atveju, kadangi penkerių metų terminas pateikti dokumentus, patvirtinančius kvalifikacijos tobulinimą, suėjo 2025 m. sausio 1 d., pareiškėja minėto pobūdžio dokumentus turėjo jau teikti LMR.

Byloje nėra ginčo, kad pareiškėjos, kaip mediatorės, kvalifikacijos tobulinimą įrodančių dokumentų pareiškėja nepateikė LMR nei iki skundžiamo Sprendimo priėmimo 2025 m. birželio 19 d., nei vėliau, tokių dokumentų taip pat nepateikta ir šioje byloje. Komisija pažymi, kad pareiškėja yra advokatė, profesionalė teisės srityje, todėl jai keliami didesni atidumo, rūpestingumo, jos teisių ir pareigų žinojimo standartai. Asmuo, žinodamas, iki kada jis turi įvykdyti jam keliamus reikalavimus, privalo atitinkamai veikti, kad per nustatytą terminą atitiktų teisės aktų keliamus reikalavimus, todėl jo neveikimas ir iš to jam kilusios teisinės pasekmės negali būti pateisintos jo teisėtais lūkesčiais (žr., pvz., LVAT 2008 m. lapkričio 27 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁴⁴²-1923/2008).

Atsižvelgiant į išdėstytą, Komisija sprendžia, kad atsakovui nustačius, jog LMR nepateikta pareiškėjos kvalifikacijos tobulinimą įrodančių dokumentų, LMR pirmininkė 2025 m. birželio 19 d. Sprendimu pagrįstai nusprendė išbraukti pareiškėją iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo. Būtent tokias teises pasekmes reglamentuoja MĮ 9 straipsnio 1 dalies 3 punktas, kurio pagrindu ir buvo priimtas skundžiamas Sprendimas.

Pareiškėja patvirtino, kad bendro pobūdžio pranešimus (platinamus visiems mediatoriams) kvalifikacijos kėlimo klausimu gavo. Taigi, ta aplinkybė, kad pareiškėja, kaip skunde nurodo, iš LMR nėra gavusi jokio individualaus, jai adresuoto pranešimo dėl kvalifikacijos kėlimo, nepaneigia pareigos kelti kvalifikaciją.

Pareiškėja neneigia, kad jai žinoma MĮ nustatyta pareiga mediatoriui kelti kvalifikaciją ir pateikti kvalifikacijos tobulinimą patvirtinančius dokumentus MĮ nustatyta tvarka. Atsižvelgiant į bylos šalių paaiškinimus, išdėstytus rašytiniuose procesiniuose dokumentuose ir žodžiu Komisijos posėdyje, Komisija neturi pagrindo vertinti, kad pareiškėja iki skundžiamo Sprendimo priėmimo 2025 m. birželio 19 d. objektyviai negalėjo (tam būtų buvęs užkirstas kelias) pateikti LMR kvalifikacijos tobulinimą patvirtinančius dokumentus. Šio ginčo atveju pareiga įrodyti, kad pareiškėja tobulino kvalifikaciją ir išklause reikiamą valandų skaičių mokymų mediacijos tema tenka pareiškėjai, o tokių įrodymų byloje nėra (nepateikta).

LVAT praktikoje yra konstatuota, jog tikrinant viešojo administravimo subjekto sprendimą (bendrine prasme) VAI aspektu turi būti nustatyta, jei nėra besąlyginių skundžiamo individualaus administracinio akto naikinimo pagrindų, ar asmuo, kuriam adresuotas aktas, iš esmės galėjo ir turėjo suvokti (suprasti) priimto sprendimo faktinius ir teisinius pagrindus, jo priėmimo motyvus. Tokių aplinkybių konstatavimas (galėjo ir turėjo suprasti) įgalintų nepripažinti VAI reikalavimų pažeidimo arba esamus trūkumus, nepaneigiančius priimtino sprendimo esmės suvokimo, vertinti kaip neesminius, nesudarančius savarankiško ir pakankamo pagrindo ginčijamą sprendimą pripažinti neteisėtu bei jį panaikinti (LVAT 2013 m. gegužės 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A556-990/2013). Taigi, pasitaikantys teisminėje praktikoje individualaus administracinio akto turinio trūkumai savaime nesuponuoja ginčijamo sprendimo (bendrine prasme) pripažinimo visiškai neteisėtu. Būtina vertinti, kokie tai pažeidimai (LVAT 2013 m. balandžio 24 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A556-714/2013).

Sprendimas išdėstytas trumpai, tačiau aiškiai. Pažymėtina, kad pareiškėja buvo gavusi LMR pirmininkės 2025 m. lapkričio 17 d. raštą Nr. duomenys neskelbtini „Dėl mediatorių rūmų narystės“, kuriame detalai paaiškinta procedūra, kurią įgyvendinus buvo priimtas Sprendimas. Apibendrinant, Komisija vertina, kad Sprendime yra nurodytas pakankamai aiškus jo priėmimo pagrindas ir pareiškėja iš esmės galėjo (turėjo) suvokti priimto sprendimo išbraukti ją iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo motyvus. Pagal MĮ 9 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatos esmę, nepateikus įrodymų dėl mediatoriaus kvalifikacijos tobulinimo – išklaustyus mokymus mediacijos tema, pareiškėja

neatitinka MĮ reikalavimų ir dėl to išbraukta iš Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašo. Taip pat pareiškėja galėjo realizuoti teisę į teisminę (šiuo atveju ne teismo tvarka) gynybą. Sprendimo lakoniškumas nelaikytinas tokiu, dėl kurio būtų pagrindas naikinti ginčijamą Sprendimą pareiškėjos skunde nurodytais argumentais.

Dėl kitų procesiniuose dokumentuose išdėstytų argumentų pažymėtina, kad Komisijos pareiga motyvuoti priimtą sprendimą nėra suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną argumentą. Komisijos vertinimu, kiti bylos šalių argumentai neturi esminės teisinės reikšmės sprendžiant dėl tikrinamo Sprendimo teisėtumo, todėl dėl jų plačiau nepasisakoma.

Pareiškėjos skundas atmetamas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos duomenys neskelbtini skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Inga Morkvėnienė